

ჰავაიზე ვურკანმა ძვირფასი ქვები ამოაფრქვია

ჰავაის დიდ კუნძულებზე მოქმედმა ვურკანმა კიდევამდე დიდი რაოდენობით ნახევრადძვირფასი ქვა ორივინი ამოაფრქვია.

ადგილობრივი მოსახლეობა ადასტურებს, რომ ორივინის “წვიმის” მომსწრე გახდა. ჰავაის უნივერსიტეტის გეოლოგმა შერილ განესკიმ დაადასტურა, რომ კუნძულებზე ასეთი რაოდენობით ძვირფასი ქვის გამორჩენა ვურკანის ამოფრქვევას უკავშირდება.

ორივინი ფართოდაა გავრცელებული დედამიწის მანტიაში და ხშირად მოყვება ვურკანიდან გადმსურ დავას და ვურკანურ ბომბებს. ჰავაის ორივინი განსხვავდება ღია მწავნე ფერით და საკუთარი სახედროდებაც გააჩნია – ჰავაიტი. ის საკამათოდ გავრცელებულია არქიპელაგზე, მეტიც, ორივინის ქვიშის პრაქტიკულად არსებობენ.

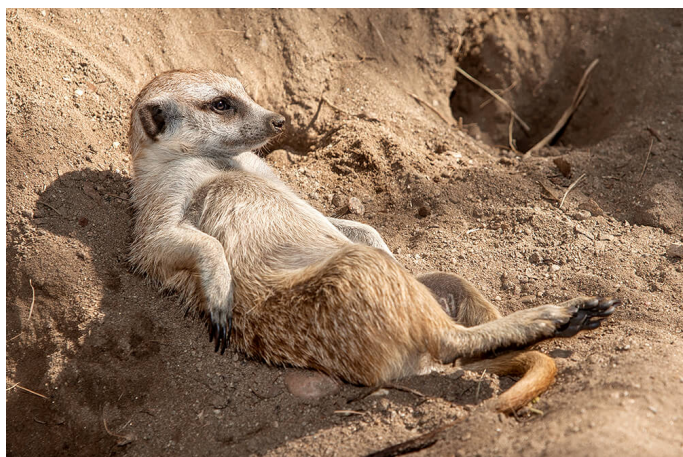
იუველირები მაღარი ხარისხის ორივინს იყენებენ. ერთი კარატის ღირებულება \$450 აწევს.

Friends of mine live in Hawaii, right next to the area impacted by the most recent lava flows. In the midst of the destruction nearby & stress of the unknown, they woke up to this – tiny pieces of olivine all over the ground. It is literally raining gems. Nature is truly amazing.
pic.twitter.com/inJWx0p66t

– Erin Jordan (@ErinJordan_WX) [June 11, 2018](#)

როდესაც ძაღიან გეძინება და არ იძინევ [video]

სურიკატი (ლათ. *Suricata suricatta*) – მტაცებელი ძუძუმწოვარი ცხოველი მანგუსტისებრთა ოჯახისა. გავრცელებულია სამხრეთ აფრიკაში, მეტწილად კარაჰარის რაიონში.

ამ სურიკატს ძაღიან ეძინება, მაგრამ არ შეიძლება – სადარაჯოზე დგას. არა და რა ტკბილია ეს ძილი...:)

<https://youtu.be/MY4FKDJHXbM>

მარნეულში ნაგავსაყრედზე

გადაყრდილი კვერცხებიდან წიწიღები გამოირეკა (ვიდეო)

✘ მარნეულში, ნაგავსაყრედზე გადაყრდილი კვერცხებიდან, რომელიც მეფრინველეობის ფაბრიკაში გაფუჭებული ეგონათ, წიწიღები გამოირეკა.

როგორც “ნეტგაზეთს” მარნეულის მერმა, თემურ აბაზოვმა განუცხადა, წიწიღები მარნეულის მოსახლეობამ სახლებში წაიყვანა.

“მე როგორც ვიცი, კვერცხები ეგონათ გაფუჭებული და გადაყარეს ისეთ ადგილას, სადაც ქვიანი ადგილია და სურ სითბოა. ისე შენარჩუნდა ის კვერცხები, თითქოს ქათამთან ყოფილიყო და შესაბამისად, ბევრი წიწიღა გამოირეკა. ბევრმა წაიყვანა წიწიღები სახლში” – უთხრა “ნეტგაზეთს” აბაზოვმა.

ადბანეთში უძველესი ქარაქი ბასანია აღმოაჩინეს

აღბანეთში, თანამედროვე ქ. შკოდერის მახლობლად პღონეღმა არქეოლოგებმა უძვედესი ქაღაქი ბასანია აღმოაჩინეს. ისტორიკოსების ვარაუდით, ქაღაქი რომაეღებმა დაარბიეს.

ბასანია ნახსენებია რომის ისტორიკოსის დიბიუსის ნაშრომში, სადაც აღწერიღია იღირიების უკანასკნელი მეფის გენტიოსის და რომაეღთა ჯარის შერკინება. იღირიეღები ანტიკურ ხანაში დღევანდელი აღბანეთის ტერიტორიაზე ცხოვრობდნენ, აღბანეღები მათ თავის წინაპრებად მიიჩნევენ.

არქეოლოგებმა კეღლის ფრაგმენტი და მთავარი ჭიშკარიც იპოვეს.

„თავდაცვითი კონსტრუქციები კარგად დამუშავებული, უზარმაზარი ქვის ბღოკებით არის აგებული. ჭიშკარი ორ ბასტიონს შორის იღგა. ქაღაქი 3 მ მეტი სიგანის კეღლებით იყო გარშემორტყმული, ხოლო მათ შორის არსებული სივრცე წვრილი ქვით და მიწითა ამოვსებული“, – აღნიშნა სამუშაოების ხეღმძღვანეღმა პროფესორმა პეტრე დირეკმა.

ზაზა ფანასკერტელი – მეცნიერი და ეროვნული დამოუკიდებღობისთვის მებრძღღი

ფანასკვერტი შუა საუკუნეების უმნიშვნელოვანესი ციხე–სიმაგრე იყო სამხრეთ საქართველოში, ისტორიულ იმერ ტაოში (ახლანდელი თურქეთის ტერიტორია). სამეფო სიმაგრის პირველი მფლობელი იყო აზნაური ბაქარია ასპანისძე. ამ შესანიშნავი და დიდი ისტორიის მქონე კუთხის შვიდი იყო ბაზა ციციშვილი– ფანასკვერტელი.

XV საუკუნის ქართველი პოლიტიკური მოღვაწე და მეცნიერი, ეროვნული დამოუკიდებლობისა და ერთიანობისთვის მებრძოლი, ერთიანი საქართველოს დაშლის შემდეგ ქართლის მეფის კონსტანტინე II-ს სამსახურში ჩაღვა. XV საუკუნის 60-იან წლებში ციციშვილთა სათავედ უკვე ჩამოყალიბებული იყო. მათ ეკუთვნოდათ მამურები მძოვრეთისა და ნიჩბისის ხეობებში, ხვედურეთში. კონსტანტინემ ბაზას დამატებით უწყალობა უფრისციხე, ქვახვრელი და კარადეთი. ბაზას შვიდს, ციცის კი – თავადობა. ბაზას აღუდგენია ყინწვისის მონასტერი და მიუშენებია ეგვდერი.

ბაზა ფანასკვერტელ-ციციშვილი – მხედართმთავარი და ბრძენთმთავარი, ასე მოიხსენიება ძველ თუ ახალ წყაროებში პიროვნება, რომელსაც ქვეყნის წინაშე მიუძღვის დიდი ღვაწლი, როგორც იმ დროინდელი საზოგადოების ჯანმრთელობის დაცვის, ასევე ქვეყნის ეკონომიკური და პოლიტიკური წინსვრისათვის.

მაზა ციციშვილი
– ფანასკერტელი

მაზა ფანასკერტელ-ციციშვილის მიერ შედგენილია ვრცელი სამედიცინო ნაშრომი “სამკურნალო წიგნი – კარაბადინი”, რომელშიც განხილულია როგორც თეორიული, ისე პრაქტიკული მედიცინის საკითხები. ვტორი ძირითადად ემყარება ძველი ქართული სამედიცინო გამოცდილებას, ასევე ნაწილობრივ იყენებს უცხოენოვან ნაშრომებს.

ქართულ სამედიცინო აზროვნებას საკმაოდ მდიდარი და ხანგრძლივი ისტორია აქვს. იგი ეფუძნება ეროვნულ-ხაღბურ ტრადიციებს, რასაც ადასტურებს არქეოლოგიური მონაცემები, აგრეთვე ძველი მსოფლიოს ისტორიკოსთა შრომებში (მაგ. სტრაბონი), ქართულ აგიოგრაფიულ ძეგლებში დადასტურებული ცნობები.

“
კ
ა
რ
ა
ბ
ა
რ
ი
ნ

ი”

ფანასკერტელის “სამკურნალო წიგნი” პრაქტიკოს– ექიმთათვისაა

გამიზნული. მასში მოკვლედაა განხილული ზოგადი მედიცინის საკითხები, ანატომიურ-ფიზიოლოგიური ცნობები, დიაგნოსტიკური და კონკრეტულ დაავადებათა მკურნალობასთან დაკავშირებული მეთოდები. ძველი გარკვეულწარმოდგენას გვიქმნის იმდროინდელი ქირურგიისა და ფარმაციის დონეზე საქართველოში. მასში განიხილება სამკურნალო საშუალებათა 14 ძირითადი ფორმა და მათი 405 სახეობა.

“სამკურნალო წიგნი კარაბადინი” თავის დროზე საქართველოში უდიდესი პოპულარობით სარგებლობდა და ხაღხის საყვარელ წიგნად იყო მიჩნეული. იგი რამოდენჯერმე გამოიცა ჩვენ დროსაც.

1960 წელს გამოიცა “საქართველოს ისტორიული გეოგრაფიის კრებული”, სადაც განხილულია ფანასკერტელთა ფეოდალური საგვარეულოს ისტორია. კრებულში საკმაოდ ადგილი ეთმობა ზაზა ფანასკერტელის ცხოვრებას და მოღვაწეობას, აგრეთვე მის ცნობილ ნაშრომს “კარაბადინს”.

პეტრე ჩაიკოვსკი "ყვავილების ვაღსი"

კლასიკური მუსიკა ჩამოყალიბდა დასავლურ რიტურგიულ და საერო მუსიკაზე დაფუძნებით. მისი განვითარების პერიოდი მოიცავს დაახლოებით ცხრა საუკუნეს, XI საუკუნიდან – დღემდე. მუსიკის ამ ტიპის ძირითადი ტრადიციები ჩამოყალიბდა 1550-1900 წლებში.

<https://www.youtube.com/watch?v=6uPheDM2hpo&list=PLWvrfuVZewcbSU7opqWGHQT671PwVIjEf>

"შენ დროზე ადრე, შეცდომით მოხვდი აქ" – ღვთის შეწევნა კოსმოსშიც შეიგრძნობა

✘ საბჭოთა კავშირის დროინდელი დიდებულები კოსმოსში მიღწეული შედეგებით ძალიან ამაყობდნენ. რწმენაზე და ეკრესიურ მიდგომაზე საუბარი ზედმეტი იყო, ყველაფერს მეცნიერული თვალსაზრისით ხსნიდნენ. მიუხედავად ამისა, კოსმოსში მყოფი კოსმონავტები ყველაფერში მაინც ღვთის განგებას ხედავდნენ. თუმცა ამაზე ღიად საუბარს ვერ ბედავდნენ.

ახლა კი, როდესაც უმეტესობა დაუბრუნდა ჭეშმარიტ რწმენას და შეზღუდვებიც აღარ არსებობს, კოსმოსში მრავლჯერ ნამყოფი ადამიანები პირდაპირ საუბრობენ მიღებული შთაბეჭდილებების შესახებ. ორბიტაზე ყოფნის დროს ხანდახან ხდება ისე, რომ ადამიანი გრძნობს, რომ ეკიპაჟის გარდა იქ კიდევ ვინღაც „უხიდავი“ არის. კოსმონავტებს ხშირად ესმით შემდეგი შინაარსის ტექსტი: “ შენ დროზე ადრე, შეცდომით მოხვდი აქ. ჯერ არ უნდა მოსურიყავი. დამიჯერე, რამეთუ მე შენი ერთერთი წინაპარი ვარ. შვიდო, აქ არ უნდა იმყოფებოდეთ, დაბრუნდით დედამიწაზე, ნუ არღვევთ შემქმნელის კანონებს“. ხორბო მეთი დაჯერებლობისთვის უხიდავი ხმა მას რომელიმე ისტორიას უყვება, რომელიც დასახელებულ წინაპარს ეხება და რომლის შესახებ მხოლოდ კოსმონავტმა და მისმა ოჯახმა იცის.

დღეს უკვე კოსმოსში მორწმუნე პირობები მიფრინავენ, სამღვდლოება აკურთხებს საფრენ აპარატს და საგზიად წმიდა ხატებს ატანს. ასე, მაგალითად, კოსმოსურ ხომარდზე დაბრძანებული ხატი ურწმუნო პირობასაც კი შეეწია. გაურკვეველი მიზეზით მომხდარმა ავარიამ სრულად გათიშა კვებაის მიწოდება. ეკიპაჟი სიბნელეში აღმოჩნდა, დედამიწასთან კავშირის გარეშე, თანაც უდენოდ კაბინაში ტემპერატურა ძალიან მარე ეცემა. ავარიის მიზეზს ვერაფრით მიაგნეს. დოცვის გარდა არაფერი დარჩენიათ... სასოწარკვეთილი ურწმუნო კოსმონავტი ხატის წინ „დაიჩოქა“ და მთელი გუდით, თავისებურად დაიწყო დოცვა. ამ

მომენტში მისი ხედვები გვერდით მდებარე საგნებს შეეხო, სადაც მან უმარვე აღმოაჩინა და აღმოფხვრა დაზიანება.

სსრკ–ს გმირი, კოსმონავტი გეორგი გრეჩკო იხსენებდა:

“კოსმოსიდან დაბრუნების შემდეგ იური გაგარინს კრემლში მოუწვევს შეხვედრა. ხრუშჩოვმა უმარვე გვერდზე გაიყვანა და ჰკითხა, ნახა თუ არა კოსმოსში ღმერთი. იურა მონათღური იყო, ბეპირად იცოდა როცვები, 1964 წელს ცკ–ს პრენუმზე მოსკოვში მაცხოვრის ტაძრის აღდგენის წინადადებითც გამოდიოდა. “რა თქმა უნდა, ვნახე. ღმერთი არსებოს.”– უპასუხა მან ხრუშჩოვს. ნიკიტა სერგეევინამაც თავი დაუქნია:“ მეც ასე ვფიქრობდი. მაგრამ შენ არავის უთხრა ამის შესახებ“.

თვითონ გეორგი გრეჩკოსაც სწამდა ღმერთი.

“ რამდენჯერ ვიმყოფებოდი სიცოცხლისა და სიკვდილის ბღვარზე: ხანძარი კოსმოსურ სადგურზე; პარაშუტის გაუხსნელობა დამშვებ აპარატზე; ოთხჯერ ვიძირებოდი წყარში, ხრამშიც ჩავვარდნიდვარ. ადბათობის თეორიის მიხედვით, დიდი ხნის გარდაცვრიდი უნდა ვყოფიდიყავი, მაგრამ აშკარად ჩემი მფარვერი ანგედომი მიცავდა.“– აღნიშნავდა გეორგი გრეჩკო.

www.premiumi.ge

**გეორგი ბახტურიძე: "მოსახდეობის
90% ითხოვდა ამ კანონის
შემოღებას"**

დღეიდან ძაღაში შედის კანონი “თამბაქოს კონტროლის შესახებ”, რომელიც საქართველოს პარლამენტმა 2017 წლის 17 მაისს მიიღო. კანონი სხვადასხვა ტიპის დაწესებულებებში თამბაქოს მოწევის

აკრძავს გულისხმობს, ხოლო დარღვევის შემთხვევაში მოქარაქვს ჯარიმა დაეკისრება.

“საქართველოს თამბაქოს კონტროლის ადიანსის” თავმჯდომარე გიორგი ბახტურიძე აღნიშნავს, რომ მოსახლეობის 90 % ამ კანონის მიღებას წლების განმავლობაში ითხოვდა.

“ყვარაზე მნიშვნელოვანი ამ კანონის არსი გახდავთ ის, რომ ასობით ათასი მოქარაქე ამოისუნთქავს – ვინც პასიური მწვევლობის ქვეშ იმყოფება, რომლებსაც სხვა გამოსავალი არ აქვს, რადგან დასაქმებულები არიან რესტორანებში, სტოტ კლუბებში, სადღონებში, ნებისმიერ ოფისში სადაც თამბაქოს ეწევიან. დარწმუნებუდი ვარ, ამ კანონის მომხრეები მის სადარაჯობე იქნებიან. ეს ჯარიმებზე დაყრდნობიდი კი არა, თვითაღსრულებამე დაყრდნობიდი კანონი იქნება, რადგან საზოგადოებაში განწყობა, მათ შორის მწვევლებში, არის ძაღიან პოზიტიური,” – განაცხადა გიორგი ბახტურიძემ “იბერიას” ეთერში.

შეგახსენებთ, საქართველოში მოსახლეობის 40% თამბაქოს მომხმარებელია – მამაკაცების 60% და ქალების 15% ეწევა. თამბაქოს მოხმარების თვარსაზრისით კი საქართველოს ევროპაში პირველი ადგილი უკავია.

<https://youtu.be/3yoniFL640c>

აფრიკაში დღემდე უცნობი უძველესი ბიბლიოთეკა აღმოაჩინეს

ფრანგმა არქეოლოგებმა სუდანში უცნობი ბიბლიოთეკა აღმოაჩინეს, რომელიც უძველეს კუშიტურ ენაზე დაწერილ ტექსტებსა და ტაბურებისგან შედგება. ნაპოვნი ნივთების ასაკი 2700 წელს შეადგენს. აღსანიშნავია, რომ კუშიტური წარწერების ბოლომდე

გაშიფვრა ყოველთვის ვერ ხერხდება.

არქეოლოგიური გათხრების ადგირი მდებარეობს სედეინგში, სადაც ძვ. წ.ა. XIV ს. ნატაძრადია, რომელიც თავის დროზე ეგვიპტეს ფარაონის ამენხოტეპ III -ის მეუღლეს, ტიას მიუძღვნეს. ჩვ. წ. VII საუკუნიდან ეს ადგირი ნეკროპოლად, “მკვდარ ქადაქად” იქცა, რომელიც 80 პირამიდას და ასობით სამარხს მოიცავს.

სამარხის კედლებსა და სტერებზე განთავსებული ტექსტები მეროიტურ ანუ კუშის სამეფოს ენაზეა შესრულებული. ეს ენა სუდანსა და ნუბიაში ჩვ.წ.ა V ს–მდე გამოიყენებოდა. კუშის სამეფო ეგვიპტემ ფარაონ ტუტმოს I–ის მმართველობის დროს დაპყრო. მეროიტის ანბანი ძველეგვიპტური ანბანის საფუძველზე შეიქმნა, თუმცა ზოგიერთი წარწერა დღემდე არაა ბოლომდე გაშიფრული.

ქარბატონები დაგემოვნების გამედოტდნენ

გოგრის შემდეგ

საფრანგეთში ორი ქარბატონი მას შემდეგ გამედოტდა, რაც გოგრისგან დამზადებული კერძი დააგემოვნეს. ერთმა ქარბატონმა თავი შეუძლოდ გოგრის წვნიანის მირთმევის შემდეგ იგრძნო. მას ღებინება და დიერეა აღენიშნებოდა. ხოლო ერთი კვირის შემდეგ გაირკვა, რომ თავზე თმა თითქმის მთლიანად გასცვივდა.

მეორე ქარბატონმა გოგრის კერძს ოჯახურ სადილზე გაუსინჯა გემო. ნათესავებმა საკმაოდ მწარე გემოს მქონე კერძზე უარი თქვეს, ქარბატონმა კი პირიქით, დამატებითი პორციაც მიირთვა. თმა მას სამი კვირის შემდეგ გასცვივდა. ორივე პაციენტს თმის ცვენა რამოდენიმე თვის შემდეგ შეუჩერდა, აღდგენის პროცესი ნელ-ნელა მიმდინარეობს.

სპეციალისტები მსგავს მონამვრას გოგრის ტოქსიკურ სინდრომს უწოდებენ, საშიში ნაყოფის ამოცნობა ძარზე მწარე გემოს მიხედვითაა შესაძლებელი. ფრანგი მკვლევარების მონაცემთა თანახმად 2012–2016 წ.წ. საკვებით მონამვრის 353 ფაქტი დაფიქსირდა, აქედან ნახევარი ტოქსიკური გოგრით მოხდა, რომელიც სავაჭრო ქსელში შეიძინეს. გოგრით მონამვრის სიმპტომებია : ღებინება, დიარეა, ტკივილი მუცლის არეში, ზოგჯერ გაუწყობლობა, თავის ტკივილი და თავბრუსხვევა. აღსანიშნავია, რომ გამედოტება როგორც სიმპტომი პირველად დაფიქსირდა.

